דויד לוי הדיח את אבנר סרוסי — ומיהר להחזיר אותו לתפקידו. איזו אחיזה יש ליועץ כלפי השר?

היועץ שהיה לדועץ

עשרה ימים בלבד אחרי ששר הבינוי והשיכון, דויד לוי, השליך את אבנר סרוסי אל מחוץ ללישכתו, שב העוזר הנאמן בתחילת השבוע שעבר למישרתו.

העילה הפורמלית לפירוד בין השניים היה ראיון שהעניק סרוסי לכתבת המקומון העיר לפני שלושה שבועות. בראיון, שהפך לשיחת היום בקרב ה־קהילה הפוליטית והתיקשורתית, תי־אר סרוסי בלשונו העסיסית את כוחו הרב.

לוי לא אהב את דבריו של סרוסי, והשיב את סרוסי למקום שממנו בא — לביתו ברמלה.

סרוסי איבד בן־לילה את כל עולמו. מינויו הצפוי כיושב־ראש מועצת־המנהלים של החברה הממשלתית לפי־תוח לוד־רמלה נדחה למועד בלתי־ידוע. כוחו חסר־התקדים בלישכת שר בממשלת־ישראל נעלם כלא־היה. מ־לכל התפקידים שנשללו ממנו היא תאוותו חסרת־המעצורים למיסמכים.

בראיון עם ענת טל־שיר בהעיר תיאר סרוסי בציוריות רבה כיצד הוא שולט בתיקשורת, וכיצד הוא, והשר שלו, מחליטים איזה סקופ לתת לאיזה עיתון. הכתבים המדיניים והמיפלג־תיים של היומונים התגלו כמלחכי־פינכה של סרוסי, המכנה את עצמו „סחבק".

באותו ראיון סיפר סרוסי איך נתמנה יצחק שמיר כשר־החוץ. סרוסי: „דיין התפטר. רוני מילוא ואני נסענו במ־כונית לתל־אביב. בדרך אני אומר לו: בוא נמכור את החבר שלנו, שמיר, לשר־החוץ. רוני אמר: ‚מה, אתה משו־גע? אני זוכר את זה במרוייק. זה היה אחת וחצי בצהריים. אמרתי לרוני: „בוא ננסה להכניס ידיעה לרדיו שש־מיר מועמד לשר־החוץ. נסענו לרדיו. בחדשות של שלוש אמנון נדב הוציא שיג דקות שידור ארוכות ברדיו למרות הארוחה. טיק־טק נתנו את הסיפור לכלי־התיקשורת והיתה חגיגה."

בעיתוני השבת של סוף חודש דצמבר פורסם לוי בהרחבה. סרוסי סיפר כיצד בוצע הדבר. יום לפני כן, ב־27 בחודש, הסתגרו הוא והשר ב־לישכה בתל־אביב והתלבטו איך ובמה להאכיל את העיתונאים. „בשעה 11 הוחלט שאזמן את אילן שחורי מ־הארץ, אבי בטלהיים ממעריב ואריה אבנרי מידיעות אחרונות ואתן לכל אחד מהם סיפור שונה לעיתון של יום שישי."

ואכן, למחרת הופיע לוי בכותרות שונות בליווי תצלומים על נושאים שונים בשלושת היומונים.

על מילוא אמר סרוסי: „אני עשיתי את רוני ח"כ. רוני היה בתול. מי בכלל הכיר אותו. עד היום רוני ואני גומרים דברים מתחת לשולחן. רוני היה אומר: ‚אני אהיה ראש־הממשלה ואתה תהיה שר־החוץ שלי'."

במקום אחר מתאר סרוסי מנקודת מבטו את מעברו של לוי ממישרד־הקליטה למישרד הבינוי־והשיכון. „ב־אוקטובר 1978 עברו מיכה רייסר ועמוס לבל (עוזרו לשעבר של לוי) עם לוי למישרד־השיכון, ואני נהייתי שר־הקליטה למשך שנתיים וחצי. הייתי אומנם מעדכן את דויד, אבל בפועל ניהלתי את המישרד."

מה שהרגיז ללא ספק את לוי היה המישפט הבא של סרוסי: „אני עומד מאחורי ההצלחות התיקשורתיות שלו. אני הכוח מאחוריו. אני בניתי אותו."

מדוע זכה סרוסי המחוספס, לעיתים גס־הרוח, לכבוד כל־כך גדול בקרב העיתונאים?

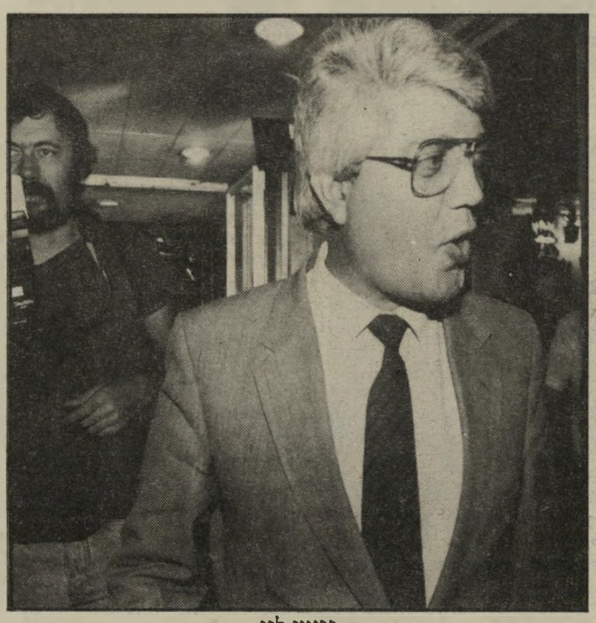

נועץ לוי
– אותה השיטה

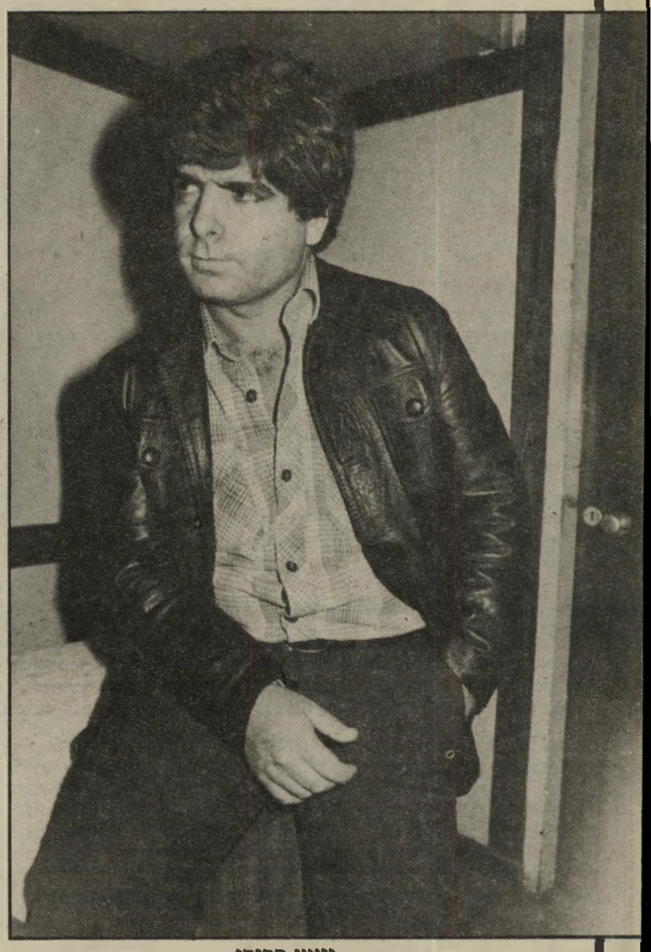

יועץ סרוסי
אותה התיסרוקת –

מחסן הניירות

ה בלייזרים שסרוסי נוהג ללבוש בחורף כבר זכו בקרב העיתונאים בכינוי־הצופן „המחסן". סרוסי נהג לשלוף משם, תמיד בסודי־סודות, ת־מיד בארבע עיניים, מיסמכים אישיים שהשר שלו שלח לעמיתיו או לראש־הממשלה, שלא לדבר על מיסמכים הנכנסים ללישכת שר־הבינוי־והשיכון, שנשלחו ממישרד־ממשלה אחרים.

אהבתו הגדולה של סרוסי היתה למיכתבים אל ומאת מנחם בגין, בזמן שהיה ראש־ממשלה.

אבל סרוסי לא היה ממהר להשאיר את המיסמכים, חלקם מסווגים, בידי אנשי־התיקשורת. הם היו זוכים להציץ בניירת, שהיתה חוזרת במהירות רבה רוב התרגשות אף אושפז סרוסי לחצי־יום לבדיקות בבית־חולים.

ובכל זאת, הוא לא נשמע מיואש. לכל מי שפנה אליו הוא הבטיח שיש כאן אי־הבנה ושהשר שלו, המכונה ב־פיו „דויד" (במילרע), יחזיר אותו לתפ־קידו וישיב לו את כל סמכויותיו.

סרוסי ידע על מה הוא מדבר. מה שהיה ידוע בסודי־סודות לרבים בתנו־עת־החרות, הפך בידו לקלף רב עוצמה.

לוי לא יכול היה שלא להשיב את סרוסי למקומו הקודם:

סחבק ממנה שרים

ה תירוצים שנשמעו השבוע בלישכתו של שר־הבינוי־והשיכון, כאילו אין השר רוצה שסרוסי יגיע עד לפת־לחם, ושהוא יחזיק אותו בלישכה עד שתימצא לו עבודה, הם מגוחכים.

הסיבה האמיתית לשובו של סרוסי ידיעה, שבחרות מבקשים שיו"ר הכנ־סת, שמיר, יחליף את דיין. מאותו יום, חודשיים וחצי הזנתי את הרדיו בידי־עות: ‚חוגים בחרות, מקורבים בחרות, צעירי חרות... רואים בשמיר מועמד לשר־חוץ.' זה היה פרוייקט סולו סרוסי בשיתוף־פעולה של מילוא. אחר כך לוי סגר עם עייזר (וייצמן) במיזנון את דבר המינוי, שניהם הלכו למנחם בגין וסגרו איתו עניין. לוא ההיסטוריה לא היתה יודעת את זה, צריך היה המון אומץ להמציא דבר כזה. זו היתה אגדת האג־דות."

אחר־כך סיפר סרוסי על משבר סג־ני־השרים בממשלת האחדות. סרוסי: „לוי ואני נסענו לז'נבה לגייס כספים. חזרנו, היה צריך איזה בום לזעזע את התיקשורת. המצאנו גימיק. המצאנו את משבר סגני־השרים. זה עבד נהדר. באותו היום שימעון פרס ויצחק שמיר אכלו את ארוחת־הצהריים המפורסמת עם הנשים שלהם, ואנחנו הצלחנו לה־

(המשך בעמוד 14)

סיפורי בדים

(המשך מעמוד 11)

ייעצות של ארבעת המופלאים." (חברי הליכוד.)

אדמון: „אני שאלתי אותך עם מי אתה מתייעץ? עם מי דיברת היום בבוקר במלון? אתה לא מוכן לקבל החלטה דמוקרטית."

פלג: „אני מקבל, בבקשה, תבצעו את ההחלטה."

רוש: „אנחנו מייצגים את הציבור."

אז למה מחכים?

אלה אומרים שמחכים להחלטת היועץ המישפטי, אלה, לעומתם, אומ־רים שמחכים להחלטה רשמית של א־גודת העיתונאים.

בלי ברז

ל צחק רט. עוזרו של מיכה ינון, ניגש לשלושת המועמדים הנשכ־חים והסביר להם בקצרה מה העניין. הם לא כל־כך הבינו, גם הוא לא. אחר כך ראג מישהו להביא להם פיתה ובתוכה שניצל כדי שלא יתעלפו מרעב. אחר־כך בא אליהם מיכה ינון עם חיוך מבו־ייש ואמר להם, שאולי כדאי שילכו הביתה וישאירו מיספר־טלפון. הם לא כל־כך רצו. לא סמכו על הסידור. ואולי הצגת הדמוקרטיה היתה מעניינת מכ־די להפסיק אותה באמצע. אבל ראשון מהם נשבר השוטר. הוא מסר את מיס־פר־הטלפון שלו והלך הביתה. עמוס חוויות.

פריישטארט, לעומתו, נשכב בעיי־פות על ספה במיסדרון ונח.

ההתייעצויות נמשכו במרץ. ואז הגיע יצחק אלון בכבודו ובעצמו. יו"ר ארצי של אגודת העיתונאים, כדי לח־תום על מיכתב: „נציגי האירגון הארצי לוועדת־המיכרזים יצטרפו לוועדת־ה־מיכרזים ברגע שיימסר להם כי קיים בלעדיהם קוורום בוועדה. לצורך זה יעמדו הנציגים לרשות ועדת־המיכ־רזים בכל עת שיידרשו."

השלב הזה עבר. עכשיו התקשרו שוב ליצחק זמיר. הוא הודיע לחברים הנכבדים שיתן את החלטתו ב־6 ורבע בערב.

נותרה שעה. החברים התפזרו: ניר וברון ירדו למטה לאכול רחת לקום. עמור הלך למיזנון לאכול עוגה, אדמון ורוש ישבו בחדרו של המישנה למנכ"ל והוא הזמין לכולם פיצה. המועמדים היו כבר בשלב שלפני התמוטטות.

בשעה היעודה ניסו המכובדים ל־התקשר לזמיר. אבל הטלפון היה תפוס. כשהתפנה, סוף־סוף, הטלפון, אמר זמיר שאם יש קוורום, אפשר לקיים את ה־ישיבה. אכן, חדשות מסעירות.

ינון וחברי הליכוד התחילו להיכנס לחדר־הישיבות. ניר ופלג לא נכנסו. הם גם עמדו סמוך מאור לחדרו של אורי פורת, כדי להשגיח שהוא לא יעשה להם ברז ברגע האחרון וייכנס. אז, חלילה, היה נוצר קוורום, ואפשר היה לקיים את המיכרז. במשך חצי שעה ישבו המכובדים וספרו את עצמם. כשנוכחו לדעת שאין קוורום, סגרו את הישיבה.

אחר־כך ביקשו משאר חברי הוועד להיכנס: „אנחנו מבטיחים שזו רק ישיבת ועד." אמרו להם, „לא תרגיל כדי לערוך ועדת־מיכרזים." בשלב הזה איש כבר לא האמין לחברו.

ישיבת הוועד ארכה מיספר דקות. שם הוחלט לרחות את המיכרז, לפסול אותו ולראות מה יהיה.

ההחלטה נפלה אחרי 11 שעות ארוכות ומרתקות, שבהן לא חשב איש איך לבחור מנהל טלוויזיה מיקצועי, אשר יוכל לשקם ולהציל את המוסד המתפורר הזה, והדחיה לא נועדה אלא כדי להמשיך ולבחוש בקלחת הפולי־טית.

דן שילון, שהפך שלא ברצונו לגי־בור היום הזה, אמר בסופו: „כל התהליך שקדם למיכרז היה קאריקטורה פולי־טית עלובה."

אנשים אחרים ברשות אמרו שכל עניין ההשכלה הוא בדיחה, ועובדה היא שלטוביה סער, המנהל היוצא, אין אפילו תעודת בגרות.

ענת סרגוסטי ■